

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Mødedokument

A7-0029/2011

8.2.2011

BETÆNKNING

om ligestilling mellem kvinder og mænd i Den Europæiske Union — 2010
(2010/2138(INI))

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

Ordfører: Mariya Nedelcheva

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE.....	18
UDTALELSE FRA UDVALGET OM BESKÆFTIGELSE OG SOCIALE ANLIGGENDER	20
RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET	20

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om ligestilling mellem kvinder og mænd i Den Europæiske Union — 2010 (2010/2138(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til artikel 2 og artikel 3, stk. 3, andet afsnit, i traktaten om Den Europæiske Union og artikel 157 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
- der henviser til artikel 23 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,
- der henviser til den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (EMRK),
- der henviser til Stockholmprogrammet¹,
- der henviser til Rådets direktiv 2000/43/EF af 29. juni 2000 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse², Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv³ og Rådets direktiv 2004/113/EF af 13. december 2004 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser⁴,
- der henviser til Kommissionens årlige beretninger om ligestilling mellem kvinder og mænd i 2000, 2001, 2002, 2004, 2005, 2006, 2007 og 2008 (henholdsvis KOM(2001)0179, KOM(2002)0258, KOM(2003)0098, KOM(2004)0115, KOM(2005)0044, KOM(2006)0071, KOM(2007)0049 og KOM(2008)0010,
- der henviser til Kommissionens beretning af 18. december 2009 om ligestilling mellem kvinder og mænd – 2010 (KOM(2009)0694),
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/54/EF af 5. juli 2006 om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv (omarbejdning)⁵,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/41/EU af 7. juli 2010 om anvendelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i selvstændige erhverv og om ophævelse af Rådets direktiv 86/613/EØF⁶,
- der henviser til Rådets direktiv 2010/18/EU af 8. marts 2010 om iværksættelse af den

¹Rådet for Den Europæiske Union, dokument 5731/10 af 3. marts 2010.

²EFT L 180 af 19.7.2000, s. 22.

³EFT L 303 af 2.12.2000, s. 16.

⁴EUT L 373 af 21.12.2004, s. 37.

⁵EUT L 204 af 26.7.2006, s. 23.

⁶EUT L 180 af 15.7.2010, s. 1.

reviderede rammeaftale vedrørende forældreorlov, der er indgået af BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP og EFS, og om ophævelse af direktiv 96/34/EF (EØS-relevant tekst)¹,

- der henviser til Kommissionens meddelelse af 3. oktober 2008 om bedre balance mellem arbejdsliv og privatliv: Større støtte med henblik på at forene arbejds-, privat- og familieliv (KOM(2008)0635),,
- der henviser til Rådets direktiv 89/552/EØF (fjernsyn uden grænser),
- der henviser til Kommissionens beretning af 3. oktober 2008 om gennemførelse af Barcelonamålene om pasningsmuligheder for børn i førskolealderen (KOM(2008)0638),
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 21. september 2010 om ”Strategi for ligestilling mellem mænd og kvinder 2010-2015” (KOM(2010)0491),
- der henviser til FN's konvention af 1979 om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder (CEDAW) og til FN's Beijinghandlingsplan,
- der henviser til den europæiske ligestillingspagt, som Det Europæiske Råd vedtog den 23. og 24. marts 2006,
- der henviser til udtalelse om lønforskellen mellem mænd og kvinder vedtaget af Kommissionens Rådgivende Udvalg for Ligestilling mellem Kvinder og Mænd den 22. marts 2007,
- der henviser til Europarådets menneskerettighedskommissærs temapapir om kønsidentitet og menneskerettigheder (Issue Paper on Gender Identity and Human Rights) fra 2009,
- der henviser til rapporten om homofobi, transfobi og diskrimination på grund af seksuel orientering og kønsidentitet fra Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (2010),
- der henviser til sin beslutning af 6. maj 2009 om aktiv integration af mennesker, der er udstødt fra arbejdsmarkedet²,
- der henviser til sin beslutning af 10. februar 2010 om ligestilling mellem mænd og kvinder i Den Europæiske Union - 2009³,
- der henviser til sin beslutning af 17. juni 2010 om kønsaspekter ved den økonomiske nedgang og finanskrisen⁴,
- der henviser til sin beslutning af 17. juni 2010 om vurdering af resultaterne af køreplanen for ligestilling mellem kvinder og mænd 2006-2010 og henstillinger for fremtiden⁵,

¹ EUT L 68 af 18.3.2010, s. 13.

² P6_TA(2009)0371.

³ P7_TA(2010)0021.

⁴ P7_TA(2010)0231.

⁵ P7_TA(2010)0232.

- der henviser til sin beslutning af 19. oktober 2010 om kvindelige arbejdstagere i usikre ansættelsesforhold,
 - der henviser til sin beslutning af 13. marts 2007 om en køreplan for ligestilling mellem kønnene (2006-2010)¹,
 - der henviser til sin beslutning af 3. september 2008 om ligestilling mellem kvinder og mænd i EU – 2008²,
 - der henviser til sin beslutning af 18. november 2008 med henstillinger til Kommissionen om anvendelse af princippet om lige løn for mænd og kvinder³,
 - der henviser til sin beslutning af 15. december 2010 om reklamers påvirkning af forbrugernes adfærd⁴,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 48,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling og udtalelse fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender (A7-0029/2011),
- A. der henviser til, at ligestilling mellem kvinder og mænd er et grundlæggende princip i EU, der anerkendes i traktaten om Den Europæiske Union og i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, og der henviser til, at der er mange områder, hvor kvinder og mænd stadig ikke har ligestilling,
- B. der henviser til, at den økonomiske og finansielle krise også har ramt EU, at den har været ødelæggende for både kvinders og mænds beskæftigelse, omend især for kvinders økonomiske stilling, og at den på lang sigt risikerer at ramme kvinder hårdere,
- C. der henviser til, at ligestilling mellem mænd og kvinder har en positiv indvirkning på produktiviteten og den økonomiske vækst og bidrager til at øge kvindernes deltagelse på arbejdsmarkedet, som på sin side har mange sociale og økonomiske fordele,
- D. der henviser til, at det er nødvendigt med statistiske data opdelt efter køn for at kunne sammenligne krisens konsekvenser for kvinder og mænd; der henviser til, at Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder råder over store kompetencer på dette område, og at der er brug for data, som kan gøre det muligt at vurdere fattigdoms indvirkning på kvinders, og navnlig ældre kvinders helbred, eftersom det er vigtigt at kunne garantere beskyttelsen af kvinders helbred,
- E. der henviser til, at arbejdsløshedstallene for kvinder ofte er undervurderet på grund af den manglende medtagelse af deres andel af de ikke-erhvervsaktive (2/3 af de 63 mio. ikke-erhvervsaktive mellem 25 og 64 år) og deltidsarbejdsløshedsprocenten, der er temmelig høj,

¹ EUT C 301 E af 13.12.2007, s. 56.

² EUT C 259 E af 4.12.2009, s.35.

³ EUT C 16 E af 22.1.2010, s. 21.

⁴ P7_TA(2010)0484.

- F. der henviser til, at beskæftigelsen er lavest i landdistrikter, samt at et stort antal kvinder står uden for det officielle arbejdsmarked og derfor ikke er registreret som arbejdsløse eller figurerer i statistikkerne over samme, hvilket giver særlige økonomiske og juridiske problemer i forbindelse med barsel og sygdom, med hensyn til optjening af pensionsrettigheder og adgang til socialsikring samt i tilfælde af skilsmisse; der henviser til, at landdistrikter er ugunstigt stillede på grund af mangelen på jobmuligheder af høj kvalitet;
- G. der henviser til, at kvinder er ufordelagtigt stillet på arbejdsmarkedet på grund af ufrivillige deltidskontrakter og tidsbegrænsede kontrakter og navnlig på grund af, at de får en lavere løn end mændene; der henviser til, at disse skævheder afspejles i pensionerne, hvilket gør, at kvinder i højere grad end mænd risikerer fattigdom,
- H. der henviser til, at lønforskellen mellem mænd og kvinder i EU stadig udgør gennemsnitligt 18 %, i visse lande er på over 25 % og i en medlemsstat endog 30 %, og der henviser til, at lønforskellen trods de bestræbelser og fremskridt, der er gjort, kun ganske langsomt bliver mindre,
- I. der henviser til, at moderskab ikke bør bremse kvinders karriere, og at statistikkerne klart viser, at kvinder med børn bruger mindre tid på arbejde end kvinder, der ikke har børn, i modsætning til mænd med børn, der arbejder mere end mænd, der ikke har børn,
- J. der henviser til, at Det Europæiske Råd på sit møde i marts 2002 i Barcelona opfordrede medlemsstaterne til inden udgangen af 2010 at tilbyde børnepasning for mindst 90 % af alle børn mellem tre år og den skolepligtige alder og for mindst 33 % af alle børn på under tre år, men at antallet af børnepasningsfaciliteter med offentligt tilskud stadig er utilstrækkeligt i flere lande, hvilket især har negative følger for dårligt stillede familier,
- K. der henviser til, at kvinders beskæftigelsesfrekvens er forbundet med deres familiemæssige ansvar; der henviser til, at mere end 20 mio. europæere (hvoraf to tredjedele er kvinder) har påtaget sig pasnings- og omsorgsansvar for voksne personer, hvilket sætter dem ude af stand til at udøve erhvervmæssig virksomhed på fuld tid; der henviser til, at dette fænomen risikerer at forværres i takt med befolkningen aldrig,
- L. der påpeger, at adgang til børnepasning samt til pleje af ældre og andre omsorgsafhængige er en forudsætning for at kunne opnå en ligelig deltagelse af mænd og kvinder på arbejdsmarkedet og inden for uddannelsesområdet,
- M. der påpeger, at kvinder i langt højere grad end mænd bærer ansvaret for det huslige arbejde, men at dette arbejde ikke vurderes ud fra en pengemæssig målestok, og værdien af det anerkendes ikke, og der henviser til, at arbejdet med at passe børn, syge eller ældre i hjemmet er et krævende, ulønnet arbejde,
- N. der henviser til, at det er nødvendigt at afskaffe fastlåste kønsrollemønstre i undervisningen, der ofte resulterer i, at børn ledes ind i skole- og universitetsfag, der traditionelt anses for at være kvinde- eller mandefag; der henviser til, at det er vigtigt at sikre et alsidigt fag- og erhvervsvalg,
- O. der henviser til, at selv om antallet af kvinder og piger, der vælger det naturvidenskabelige

område – særligt matematik og IT – stadig er meget lavt og resulterer i en kraftig kønsopdeling i sektorer,

- P. der påpeger, at krisen kan virke forstærkende på den sektor- og erhvervsmæssige kønsopdeling, idet denne i visse lande ikke blot ikke er blevet mindre, men er vokset,
- Q. der henviser til, at Europa 2020-strategien lægger vægt på omstilling i en mere miljøvenlig retning, på vedvarende energi og på forsknings- og teknologiintensive grønne jobs med henblik på opnåelse af en ny, bæredygtig økonomi; der henviser til, at aktiv integrering og genintegrering af kvinder på arbejdsmarkedet er en afgørende forudsætning for at nå målet om en beskæftigelsesgrad på 75 % for kvinder og mænd;
- R. der henviser til, at der generelt er flere kvinder end mænd med en universitetsuddannelse (58,9 % af alle eksamensbeviser), men at kvinder stadig får gennemsnitlig 18 % mindre i løn end mænd og er underrepræsenteret i ledende stillinger inden for erhvervslivet, den offentlige administration og de politiske organer,
- S. der henviser til, at der i juni 2008 blev oprettet et EU-netværk af kvinder, der beklæder ledende økonomiske eller politiske stillinger, og at dette netværk kan medvirke til at forbedre kønsbalancen med hensyn til ledende stillinger,
- T. der henviser til, at hvis det skal lykkes at skabe ligestilling mellem mænd og kvinder i vores samfund, så skal det ske gennem kvinders større deltagelse i det politiske liv, både på europæisk, nationalt, regionalt og lokalt plan; der henviser til, at andelen af kvinder i de nationale parlamenter i visse medlemsstater ikke overstiger 15 %,
- U. der påpeger, at positiv særbehandling har vist sig at være en vigtig forudsætning for at sikre kvinders fulde integration på arbejdsmarkedet og i samfundet generelt,
- V. der henviser til, at kvinder er i større risiko for fattigdom end mænd på grund af afbrudte karriereforløb, lønniveauet og lavere pensioner; der henviser til, at der i forbindelse med det europæiske år for bekæmpelse af fattigdom ikke er nok fokus på de grundlæggende årsager til fattigdom blandt kvinder,
- W. der henviser til, at der i 2011 vil komme fokus på frivilligt arbejde, og at det er vigtigt at understrege de potentielle gavnlige virkninger af at fremme princippet om ligestilling i programmer for frivilligt arbejde,
- X. der henviser til, at kvinder tilhørende minoriteter, og navnlig romakvinder, regelmæssigt er udsat for forskelligartet diskrimination på mange områder og ikke blot er dårligt stillede i forhold til kvinder, der tilhører den etniske majoritet, men også i forhold til mænd fra etniske minoriteter, og har en særlig høj risiko for social udstødelse,
- Y. der henviser til, at vold mod kvinder er et brud på deres grundlæggende rettigheder, der ikke kender geografiske, økonomiske, kulturelle eller sociale grænser og udgør en hindring for ligestilling; der henviser til, at det skønnes, at 20-25 % af alle kvinder i Europa på et tidspunkt i deres liv udsættes for fysisk vold; der henviser til, at psykisk vold kan være lige så ødelæggende som fysisk vold,

- Z. der henviser til, at det ved talrige lejligheder har opfordret til indførelse af et europæisk år for bekæmpelse af vold mod kvinder,
- AA. der henviser til, at kvinder udsættes for mange former for diskrimination og er mere sårbare over for social udstødelse, fattigdom og ekstreme menneskerettighedskrænkelser såsom menneskehandel, især hvis de ikke er en del af det almindelige samfund,
1. minder om, at de sektorer, der er ramt af krisen, i første omgang har været mandsdominerede sektorer, som byggeri og industri, men at krisen har bredt sig til andre sektorer, hvor forholdet mellem mænd og kvinder er mere lige, hvilket har medført en øget arbejdsløshed blandt kvinder; understreger, at lønnen er faldet mest i kvindedominerede servicesektorer og i statsligt finansierede sektorer, hvor de fleste ansatte er kvinder, og at kvinder dermed får mindre pensioner, hvilket resulterer i en højere grad af fattigdom blandt ældre kvinder;
 2. gør opmærksom på, at lige behandling af mænd og kvinder på arbejdsmarkedet i de lande, hvor den er lykkedes, har haft en positiv indflydelse på landets økonomiske og sociale udvikling, og at ligestillingspolitikken derfor ikke må opgives i krisetider, men gør ligeledes opmærksom på, at det til trods for medlemsstaternes og Kommissionens erklærede vilje indtil videre ikke er lykkedes konsekvent at skabe lige vilkår; konstaterer, at tendensen fra de sidste ti år til, at et langt større antal kvinder end mænd er ramt af fattigdom, arbejdsløshed og usikre arbejdsvilkår, er blevet forværret yderligere på grund af recessionen, og at "feminiseringen" af fattigdom således bliver mere og mere udpræget;
 3. understreger, at Lissabonstrategien sigter mod at integrere 60 % af kvinderne i den erhvervsaktive alder på arbejdsmarkedet, medens foranstaltningerne til imødegåelse af de demografiske udfordringer skal have som mål at øge fødselsraterne med henblik på at klare fremtidens udfordringer;
 4. understreger, at kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet er en positiv faktor for den økonomiske vækst; gør opmærksom på, at kvinderne ifølge OECD-data tegnede sig for en fjerdedel af den årlige vækst fra 1995 til 2008;
 5. understreger, at kvinder, der bliver arbejdsløse, har større risiko end mænd for ikke at finde ny beskæftigelse;
 6. opfordrer til, at der opstilles mål for kvinders inddragelse i aktiviteter eller sektorer eller på niveauer, som de tidligere har været udelukket fra, og hvor de stadig er underrepræsenteret, ved hjælp af foranstaltninger til at informere og motivere arbejdsgivere til at ansætte og forfremme kvinder, især i de nævnte sektorer og kategorier;
 7. understreger nødvendigheden af at lægge meget større vægt på spørgsmålet om tilstrækkelige pensioner for kvinder, da kvinder oftere end mænd afbryder deres erhvervskarriere for at passe børn og syge eller ældre familiemedlemmer og som følge af deres familiemæssige forpligtelser er mere tilbøjelige end mænd til at arbejde på deltid eller i usikre ansættelsesforhold;
 8. anmoder om, at krisens konsekvenser for kvinder opgøres og måles ved hjælp af præcise statistikker, hvor indikatorer fordelt på køn regelmæssigt opdateres og evalueres; tilføjer,

at disse statistikker bør gøre det muligt bedre at bestemme konjunkturproblemer og strukturelle problemer med henblik på at overvinde krisen og fremme udbredelsen af bedste praksis;

9. finder det kritisabelt, at de økonomiske genopretningsplaner primært fokuserer på mandsdominerede erhvervssektorer; påpeger, at en støtte, der prioriterer mænds beskæftigelsesmuligheder højere end kvinders, bidrager til at øge uligheden mellem kønnene frem for at mindske den, og fremhæver nødvendigheden af at integrere ligestillingspolitikkerne i de nationale, europæiske og internationale genopretningsplaner til bekæmpelse af krisen;
10. påpeger, at beskæftigelsesfrekvensen i landområder er lavere for både mænd og kvinder, og at folk i landområderne derfor er ugunstigt stillede på grund af manglen på beskæftigelsesmuligheder for højtuddannede; gør opmærksom på, at et stort antal kvinder står uden for det officielle arbejdsmarked og derfor ikke er registreret som arbejdsløse, hvorved de står over for økonomiske og juridiske problemer i forbindelse med barselsrettigheder, sygeorlov og optjening af pensionsrettigheder;
11. understreger, at den aktuelle økonomiske krise har haft negative følger for arbejdstagerne; gør opmærksom på, at selv om kvinders uddannelsesniveau er øget betydeligt inden for de seneste år, og selv om flere kvinder end mænd tager en højere uddannelse i dag, er kvinderne stadig ofte er tvunget til at tage andenrangsarbejde og dårligere lønnet arbejde;
12. understreger, at kvinder er overrepræsenterede blandt personer i usikre ansættelsesforhold, med ufrivilligt deltidsarbejde og blandt fattige og opfordrer derfor medlemsstaterne til at sikre, at foranstaltninger til opnåelse af EU 2020-strategiens målsætninger på områderne fattigdom og social integration rettes mod kvinder i et størrelsesforhold svarende til deres andel af dem, der oplever fattigdom;
13. minder om, at ulighederne mellem kvinder og mænd stadig findes på trods af kvindernes øgede erhvervsfrekvens; understreger, at den økonomiske og finansielle krise skal ses som en mulighed for at fremsætte nye og innovative forslag med hensyn til beskæftigelse, lønniveau, arbejdstid og besættelse af lederstillinger;
14. fremhæver den positive virkning, ligestilling mellem mænd og kvinder har på den økonomiske vækst; påpeger, at det i adskillige undersøgelser er blevet beregnet, at BNP ville vokse med 30 %, hvis tallene for kvinders beskæftigelsesgrad, deltidsfrekvens og produktivitet var de samme som for mænd;
15. minder om, at der i forbindelse med udformningen af beskæftigelsespolitikker skal tages hensyn til fremvæksten af nye sektorer, der er potentielt jobskabende, som f.eks. inden for økologi, miljø og nye teknologier; understreger i denne forbindelse, at kvinder har en vigtig rolle at spille inden for disse sektorer; opfordrer medlemsstaterne til at tilskynde de unge piger til ikke at negligere disse sektorer; opfordrer Kommissionen til at sikre en fortsat kommunikation om disse nye perspektiver;
16. opfordrer medlemsstaterne til med støtte fra Kommissionen og ved at udvide deres nuværende aktiviteter at sørge for, at der – i lyset af omstillingen til en bæredygtig økonomi, hvor de små og mellemstore virksomheder indtager en central rolle – er flere

kvinder, der inden for rammerne af livslang læring gør brug af erhvervsuddannelses tilbudene, og til derigennem at fremme de kvindelige arbejdstagers beskæftigelsesegnethed;

17. opfordrer til at fremme kvinders adgang til et bredere udvalg af uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder inden for ikke-traditionelle sektorer og på højere ansvarsniveauer;
18. opfordrer Kommissionen til at tilskynde til dialog med arbejdsmarkedets parter om emner som løngennemslæbning, kvinders kontraktlige vilkår ved deltidsarbejde og tidsbegrænset arbejde og ansporing af kvinder til at arbejde i grønne og innovative sektorer;
19. minder om, at virksomhederne inden for socialøkonomien (stiftelser, gensidige selskaber og andelsselskaber) kan spille en central rolle i igangsætningen af økonomien, og at de ansatte i disse virksomheder hovedsageligt er kvinder; opfordrer medlemsstaterne til at tage denne type aktiviteter med i sine betragtninger i forbindelser med udformningen af politikker til økonomisk genopretning;
20. understreger vigtigheden af at udvikle det retlige begreb fælles ejerskab for at sikre fuld anerkendelse af kvinders rettigheder i landbrugssektoren, en passende beskyttelse på socialsikringsområdet og anerkendelse af deres arbejde, samt vigtigheden af at ændre forordningen om Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), således at denne fond i lighed med Den Europæiske Socialfond (ESF) kan anvendes til at indføre positive særforanstaltninger for kvinder i den kommende programmeringsperiode, 2014-2020, sådan som det var muligt tidligere, men ikke i den nuværende periode, eftersom sådanne foranstaltninger vil være særdeles gavnlige for kvinders beskæftigelse i landdistrikterne;
21. understreger, at fjernelse af lønforskellen prioriteres højt, og beklager derfor, at Kommissionen ikke har gjort nok for at genoplive denne debat på europæisk plan, herunder ved hjælp af den revision af eksisterende lovgivning om anvendelse af princippet om ligeløn for kvinder og mænd, som Parlamentet anmodede om i sin beslutning af 18. november 2009;
22. opfordrer medlemsstaterne til at forøge deres bestræbelser på at hindre kønsopdeling af arbejdsmarkedet og modvirke tendensen til, at mange kvinder arbejder i dårligere betalte stillinger, ved at gøre drenge og piger i skolerne interesserede i hele spektret af mulige stillinger og ved at udvide de faglige uddannelsesmuligheder for kvinder, således at de bliver i stand til at tilpasse sig ændringer på arbejdsmarkedet i løbet af deres karriere; er alvorligt bekymret over den urimelige situation, hvor en kvindelig borger, efter mere end et halvt århundrede med princippet om lige løn for lige arbejde forankret i traktaterne, i gennemsnit skal arbejde 418 kalenderdage for at tjene det samme, som en mand tjener på et kalenderår;
23. understreger nødvendigheden af hurtige foranstaltninger til bekæmpelse af løndiskriminationen, enten i form af revision af det gældende direktiv eller udarbejdelse af etapeopdelte sektorplaner med præcise mål, f.eks. indsnævring af lønforskellen til 0,5 % inden 2020, med det sigte at afskaffe direkte og indirekte forskelsbehandling, eller ved at skabe incitament til kollektive overenskomstaftaler, uddanne ligestillingskonsulenter,

tage problemet med uligheder mellem kvinder og mænd op, for så vidt angår ulønnet arbejde, og udarbejde planer for ligestilling i virksomhederne og på andre arbejdspladser; er af den opfattelse, at det burde være gængs praksis at have gennemsigtige lønforhold, da dette ville styrke kvindelige arbejdstageres forhandlingsposition;

24. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at træffe foranstaltninger til at løse det paradoks, at kvinder, selv om de er bedre uddannede end mænd, stadig får mindre i løn; understreger, at det for at opnå optimal økonomisk vækst og en ægte bæredygtig udvikling er nødvendigt, at kvinders karrierepotentiale udnyttes fuldt ud;
25. understreger, at egen indkomst og lønnet kvalitetsbeskæftigelse er en afgørende forudsætning for kvinders økonomiske uafhængighed og for øget lighed mellem mænd og kvinder i samfundet som helhed;
26. opfordrer medlemsstaterne til at ligestille kønnene i de nationale pensionsordninger for så vidt angår såvel pensionsalder som ydelser;
27. opfordrer EU's medlemsstater til at sikre, at lovgivningen om lige løn for lige arbejde håndhæves korrekt, og opfordrer Kommissionen til at indføre sanktioner mod medlemsstater, som ikke overholder dette;
28. understreger, at aktivering af kvindernes potentiale som arbejdskraft også er i overensstemmelse med målet i EU 2020-strategien om at mindske fattigdom, og at adgang til beskæftigelse er et centralt element i bekæmpelsen af fattigdom;
29. understreger, at ligestilling mellem mænd og kvinder er ikke blot et spørgsmål om mangfoldighed og social lighed, men også en af forudsætningerne for at opfylde målene om bæredygtig vækst, beskæftigelse, konkurrenceevne og social samhørighed, der indgår i EU 2020-strategien; opfordrer derfor Kommissionen til at styrke kønsaspektet i alle dele af EU 2020-strategien, herunder mere effektiv brug af integration af kønsaspektet og specifikke aktioner og mål for ligestilling mellem kønnene i forbindelse med samtlige foranstaltninger til forbedring af den europæiske beskæftigelsesstrategi;
30. opfordrer Rådet og Kommissionen til at styrke respekten for ligestillingsprincippet i EU 2020-strategien og sikre, at det anvendes effektivt i de forskellige dele af strategien;
31. opfordrer Kommissionen, Rådet og medlemsstaterne til at fremme bindende forslag frem for uforpligtende strategier og policy-dokumenter på ligestillingsområdet;
32. mener, at Kommissionen og medlemsstaterne bør udvikle uddannelses- og gennemførelsesinstrumenter, der kan sætte alle interesserede parter i stand til, inden for deres respektive kompetenceområder, at tage behørigt hensyn til ligestillingsperspektivet, herunder i form af vurdering af de forskellige politikkers virkninger for kvinder og mænd;
33. understreger betydningen af at udvikle kvantitative og kvalitative indikatorer samt kønsbaserede statistikker, der er pålidelige, sammenlignelige og umiddelbart tilgængelige, og som skal anvendes til at overvåge anvendelsen af princippet om mainstreaming af ligestillingsaspektet i alle politikker;

34. mener, at en af prioriteterne bør være kampen for at udrydde fattigdommen, hvilket skal ske ved at revidere de makroøkonomiske, økonomiske, sociale og arbejdsmarkedsmæssige politikker, der ligger til grund herfor, med henblik på at skabe økonomisk og social retfærdighed for kvinder; mener, at de metoder, der anvendes til at bestemme fattigdomsgraden, bør tages op til fornyet overvejelse, og at der bør udvikles strategier med henblik på at fremme en retfærdig indkomstfordeling, garantere minimumsindkomster, anstændige lønninger og pensioner, skabe flere kvalitetsjob med rettigheder for kvinder, sikre adgang til offentlige serviceydelser af høj kvalitet for alle kvinder og unge piger og forbedre den sociale beskyttelse og de respektive lokale serviceydelser, navnlig vuggestuer, børnehaver, dagcentre, lokal- og fritidscentre samt familiestøtte;
35. påskønner Kommissionens iværksættelse af en EU-dækkende kampagne, der skal bidrage til at løse problemet med kønsbestemte lønforskelle; konstaterer imidlertid, at lønforskellen mellem kvinder og mænd består, og foreslår derfor, at der iværksættes et initiativ på europæisk plan med henblik på at bekæmpe de stereotyper, der er knyttet til mænds og kvinders roller; understreger derfor vigtigheden af at organisere oplysningskampagner i skolerne, på arbejdspladserne og i medierne for at bekæmpe fastlåste kønsroller, herunder nedværdigende billeder; påpeger, at sådanne kampagner bør lægge vægt på mænds rolle i sikringen af en rimelig fordeling af de familiemæssige forpligtelser og en god balance mellem arbejde og privatliv;
36. anser det på grund af den demografiske udvikling for nødvendigt at aktivere kvindernes potentiale og øge deres beskæftigelse for at nå målet om en beskæftigelsesgrad på 75 % for mænd og kvinder mellem 20 og 64 år som anført i EU 2020-strategien; mener samtidigt, at folk frit skal kunne vælge at få børn, og at en rimelig balance mellem arbejdsliv og privatliv er en afgørende betingelse for at øge kvindernes deltagelse på arbejdsmarkedet;
37. anmoder om, at der udarbejdes konkrete forslag med henblik på at forene arbejds- og familielivet, navnlig med hensyn til pleje af omsorgskrævende personer og børneoplysning;
38. understreger, at Kommissionen og medlemsstaterne skal fremme, støtte og styrke kvindernes rolle i den sociale økonomi på grund af den meget betydelige andel af kvinder i denne sektor og betydningen af den service, den yder, for fremme af balancen mellem arbejdsliv og privatliv;
39. anmoder Kommissionen om at sørge for, at den europæiske lovgivning vedrørende balance mellem arbejds- og familieliv omsættes korrekt i medlemsstaterne gennem en tilpasning af mænds og kvinders arbejdsvilkår;
40. bemærker, at deltidsbeskæftigelse kan få negative virkninger for den enkelte, f.eks. ved at lægge hindringer i vejen for karrieren og føre til fattigdom for ældre, eller at de pågældende alternativt, på grund af lavere indkomst, kan kræve supplerende statsstøtte for at sikre deres overlevelse eller i tilfælde af sygdom eller arbejdsløshed;
41. understreger vigtigheden af oplysningskampagner med henblik på at gøre erhverv eller

aktiviteter, der traditionelt betragtes som mande- eller kvindearbejde, kønsneutrale; opfordrer i samme henseende medlemsstaterne til at iværksætte en debat om den rolle, sproget spiller for fastholdelsen af kønsroller, navnlig gennem feminisering eller maskulinisering af visse erhvervsbetegnelser;

42. opfordrer offentlige og private virksomheder til at indføre ligestillingsplaner i deres interne regler og forskrifter sammen med konkrete kort-, mellemlang- og langsigtede mål og til hvert år at evaluere vurderer opfyldelsen af disse mål;
43. anmoder om, at der udarbejdes konkrete forslag med henblik på at skabe en bedre balance mellem arbejds-, familie- og privatliv ved at fremme af en bedre fordeling af de beskæftigelses- og familiemæssige samt sociale arbejdsopgaver mellem mænd og kvinder, navnlig med hensyn til pleje af omsorgsafhængige personer og børnepasning;
44. opfordrer medlemsstaterne til at støtte beskæftigelse af den ugunstigt stillede befolkningsgruppe ”gravide kvinder og enlige mødre” og tilstræbe, at disse kvinder får anstændige og stabile arbejdspladser, som gør det muligt for dem at forene arbejdsliv og familieliv;
45. mener, at det for bedre at kombinere arbejde med pasningsforpligtelser er nødvendigt at forbedre adgangen til børnepasningsorlov og opfordrer derfor Rådet til hurtigst muligt at vedtage en fælles holdning til Parlamentets lovgivningsmæssige beslutning af 20. oktober 2010 om ændring af Rådets direktiv 92/85/EØF;
46. opfordrer medlemsstaterne til at fremme etablering eller styrkelse af pasningsordninger for børn, som f.eks. vuggestuer og børnehaver, samt faciliteter for ældre og andre omsorgskrævende med henblik på at gøre dem overkommelige i pris, sikre kvaliteten og gøre dem mere bredt tilgængelige, herunder ved at sikre, at åbningstiderne er forenelige med fuldtidsarbejde; mener, at disse strukturer udgør en stor støtte for forældre og gør det lettere for dem at komme på arbejdsmarkedet;
47. understreger, at familien er fundamentet i vores samfund og er uløseligt forbundet med formidling af værdier og solidaritet med hinanden; understreger, at indførelse af fleksible arbejdstider og af forskellige muligheder for telearbejde såvel som udbygning af børnepasningen og professionalisering af plejen af ældre i hjemmet er vigtige skridt på vejen mod at forene arbejde og familie og fremme ligelig deltagelse af mænd og kvinder på arbejdsmarkedet og inden for uddannelsesområdet; beklager, at manglen på hensigtsmæssige ferieordninger, forældreorlovsordninger og fleksible arbejdstidsmodeller for begge forældre ofte hindrer kvinder i at deltage aktivt på arbejdsmarkedet eller arbejde på fuld tid; mener, at dette også kræver en ændring af virksomhedskulturerne, for så vidt angår ansættelse og beskæftigelse af kvinder; opfordrer derfor Rådet, Kommissionen og medlemsstaterne til at forhindre nedskæringer på områderne socialforsorg og socialydelser med hensyn til pasning af børn, ældre mennesker og sårbare personer som følge af den økonomiske og finansielle krise;
48. gør Kommissionen og medlemsstaterne opmærksom på, at der skal træffes positive foranstaltninger til fordel for kvinder og mænd, navnlig med sigte på at gøre det lettere for dem at vende tilbage til arbejdspladsen efter en periode, der har været viet til familien (børnepasning og/eller pasning af et sygt eller handicappet familiemedlem), ved at

fremme foranstaltninger til (re)integration på arbejdsmarkedet med henblik på at gøre det muligt for de pågældende personer igen at blive økonomisk uafhængige;

49. fastholder, at uddannelse spiller en afgørende rolle med henblik på at indprente børn, fra de er helt små, betydningen af ligestilling og for deres accept af anderledes kulturer og bevidsthed om følgerne af diskrimination og fordomme; opfordrer medlemsstaterne til at lade undervisnings-, samt oplysnings- og bevidstgørelsesprogrammer indgå i hele skoleforløbet med henblik på at fremme værdierne i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, og navnlig artikel 23;
50. understreger behovet for at lade de unge selv vælge erhverv; minder i den forbindelse om, at det er vigtigt, at lærerne ikke automatisk orienterer eleverne hen imod visse erhverv på baggrund af fastlåste kønsrollemønstre, men at den samlede vifte af beskæftigelsesmuligheder belyses;
51. opfordrer medlemsstaterne til ved hjælp af bevidstgørelsesprogrammer i uddannelsessektoren at sikre, at piger ikke automatisk orienteres mod traditionelle kvindeerhverv,
52. understreger nødvendigheden af at forstærke de bestræbelser, der gøres på europæisk plan med henblik på at øge kvinders deltagelse i politik; tilskynder i denne forbindelse til øge kvindernes deltagelse i alle europæiske institutioner, navnlig i ledende stillinger; understreger, at der ligeledes bør gøres en indsats på nationalt, regionalt og kommunalt plan; anmoder om, at der fastsættes bindende mål med henblik på at sikre en ligelig repræsentation af kvinder og mænd; bemærker i den forbindelse, at anvendelsen af kvoter har en positiv indvirkning på kvindernes repræsentation; påpeger i den forbindelse, at kønskvotering ved valg har en positiv indvirkning på kvinders repræsentation;
53. minder om, at kun 3 % af de store virksomheder ledes af en kvinde; fremhæver derfor eksemplet fra Norge, som siden 2003 har ført en kvotepolitik for at sikre en ligelig repræsentation af kønnene i virksomhedsbestyrelser, et eksempel som nu følges op af Spanien og Frankrig; opfordrer medlemsstaterne til at træffe effektive foranstaltninger, såsom indførelse af kvoter, for at sikre en større repræsentation af kvinder i store børsnoterede selskaber og generelt i virksomheders bestyrelser, herunder navnlig i selskaber med offentlig deltagelse;
54. understreger, at der til bekæmpelse af kønsrelaterede uretfærdigheder i medlemsstaterne i forbindelse med beskæftigelse bør udarbejdes lovbestemte ligestillingsplaner på virksomheds- og brancheniveau, som iværksættes og kontrolleres af arbejdsmarkedets parter;
55. understreger nødvendigheden af, at medlemsstaterne navnlig ad lovgivningens vej opstiller bindende mål for opnåelse af ligelig repræsentation af mænd og kvinder på lederposter i virksomheder, offentlige forvaltninger og politiske organer;
56. opfordrer medlemsstaterne til at identificere de virksomheder, der fremmer ligestilling og forening af arbejds-, familie- og privatlivet, og til i bred udstrækning at udbrede bedste praksis, navnlig via handels- og industrikamre;

57. glæder sig over den generelle debat om at øge andelen af kvinder i ledende stillinger i erhvervslivet, og opfordrer til i virksomhederne at indføre en frivillig kvote herfor, som er baseret på kønsfordelingen i medarbejderstaben;
58. opfordrer til, at der træffes foranstaltninger på nationalt og europæisk plan, som kan styrke iværksætterier blandt kvinder ved at tilvejebringe strukturer for uddannelse samt faglig og juridisk rådgivning og ved at lette adgangen til offentlig og private finansiering;
59. tilskynder til regelmæssig udveksling af oplysninger og erfaringer mellem de interesserede parter, der fremmer ligestilling, med henblik på at gennemføre bedste praksis overalt i samfundet på europæisk, nationalt, regionalt og lokalt niveau og i både den private og den offentlige sektor;
60. opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at tage særligt hensyn til de grupper af kvinder, der er mest udsatte: handicappede, ældre, indvandrere, lesbiske, biseksuelle og transkønnede, kvinder tilhørende mindretal samt kvinder med ingen eller ringe uddannelse, som har ansvar for omsorgskrævende personer, er grupper, der har brug for særlige foranstaltninger, som er tilpasset deres forhold; opfordrer Kommissionen til at udvide anvendelsesområdet for det europæiske år for frivilligt arbejde 2011, således at det også omfatter fremme af ligestilling;
61. opfordrer Kommissionen til at støtte medlemsstaterne i deres bestræbelser på at øge de erhvervsmæssige perspektiver for ugunstigt stillede kvinder, f.eks. migrerende kvinder, kvinder fra etniske mindretal, handicappede kvinder og enlige mødre og dermed øge kvindernes mulighed for at føre en økonomisk uafhængig tilværelse ved at forbedre deres adgang til almen og faglig uddannelse; gør opmærksom på, at migrerende kvinder er udsat for flere forskellige former for forskelsbehandling, idet de ud over de kønsspecifikke ulemper også oplever forskelsbehandling på grund af etnisk tilhørsforhold, race og ofte også alder;
62. opfordrer ligestillingsorganerne på nationalt, regionalt og lokalt plan til at indføre integrerede strategier, der kan forbedre deres reaktion på og håndtering af tilfælde af multidiskrimination; finder det endvidere vigtigt, at disse organer tilbyder dommere, jurister og andet personale undervisning, der kan sætte dem i stand til at identificere, imødegå og håndtere situationer med multidiskrimination;
63. minder om, at handicappede kvinder ofte diskrimineres på det sociale, kulturelle, politiske og erhvervsmæssige område; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fremsætte konkrete forslag med henblik på en forbedring af deres situation;
64. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til særligt at tage hensyn til romakvinder i forbindelse med gennemførelsen af den europæiske strategi for integration af romaer;
65. bemærker, at transkønnede personer fortsat udgør en stærkt marginaliseret og forfulgt gruppe, der udsættes for en høj grad af stigmatisering, udstødelse og vold, som rapporteret af Agenturet for Grundlæggende Rettigheder; opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at følge agenturets henstillinger om en stærkere og tydeligere beskyttelse mod diskrimination på grund af kønsidentitet;

66. taler for at give kvinder og mænd adgang til passende information om og støtte i forbindelse med reproduktive sundhedstjenester, og understreger, at kvinder bør have de samme rettigheder og muligheder som mænd med hensyn til adgangen til sådanne tjenester; understreger, at kvinder skal have kontrol over deres seksuelle og reproduktive rettigheder, navnlig via let adgang til svangerskabsforebyggelse og abort; opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at indføre foranstaltninger og tiltag til højnelse af mænds ansvarsbevidsthed i seksuelle og reproduktive spørgsmål;
67. minder om, at vold mod kvinder er en væsentlig hindring for ligestilling mellem kvinder og mænd; opfordrer Kommissionen til at påbegynde udarbejdelsen af et samlet direktivforslag om forebyggelse og bekæmpelse af alle former for vold mod kvinder – af både fysisk, seksuel og psykisk art - herunder kvindehandel;
68. glæder sig over de bestræbelser, der er gjort på EU-plan og nationalt plan med hensyn til bekæmpelse af vold mod kvinder, men understreger, at fænomenet stadig udgør et stort og uløst problem, og opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at træffe foranstaltninger til at sikre adgangen til støttetjenester, der kan bidrage til at forhindre kønsbaseret vold og beskytte kvinder mod en sådan vold uafhængigt af deres retlige status, race, alder, seksuelle orientering, etniske herkomst eller religion: bifalder, at denne type vold igen er kommet på dagsordenen, navnlig gennem indførelsen af en europæisk beskyttelsesordre og direktivet om menneskehandel; opfordrer de kommende formandskaber for Unionen til at fortsætte ad denne vej; understreger nødvendigheden af, at Rådet og Kommissionen accepterer Europa-Parlamentets vedtagne holdning til direktivet om den europæiske beskyttelsesordre, således at det kan træde i kraft så hurtigt som muligt;
69. opfordrer på ny Kommissionen til inden for de kommende fire år at indføre et europæisk år for bekæmpelse af vold mod kvinder; påpeger i den forbindelse, at dette vil højne de europæiske borgeres bevidsthed om vold mod kvinder og mobilisere regeringerne til at bekæmpe fænomenet;
70. fremhæver nødvendigheden af at gennemføre en omfattende undersøgelse, som skal dække alle EU-lande og via anvendelse af en harmoniseret metodologi gøre det muligt at fastslå problemets reelle omfang; påpeger i den forbindelse det vigtige arbejde, som det kommende europæiske overvågningsorgan for vold mod kvinder skal udføre i form af statistikker af høj kvalitet, der kan støtte de politiske foranstaltninger til bekæmpelse af denne samfundssvøbe;
71. opfordrer medlemsstaterne til at sikre en bedre uddannelse af og et bedre samarbejde mellem personalet i sundhedssektoren, de sociale tjenester, politiet og retsvæsenet samt til at etablere strukturer, der kan behandle alle former for vold mod kvinder, herunder sjældne former for alvorlig fysisk og psykisk vold, som f.eks. vitriolangreb;
72. understreger vigtigheden af, at medlemsstaterne og de regionale og lokale myndigheder tager skridt til at fremme genindslusningen på arbejdsmarkedet af kvinder, som har været udsat for kønsbaseret vold, via anvendelse af instrumenter såsom ESF eller Progress-programmet;
73. påpeger, at det er nødvendigt at forbedre ordningerne for samarbejde med og inddragelse af kvindeorganisationer og civilsamfundet generelt i processerne for integration af

kønsaspektet;

74. understreger nødvendigheden af at integrere kønsaspektet og kampen mod kønsbaseret vold i EU's udenrigs- og udviklingsbistandspolitik;
75. anmoder Kommissionen om at tilskynde medlemsstaterne til, både i medierne generelt og i reklame- og pr-verdenen i særdeleshed, at fremme et kvindebillede, der respekterer værdigheden og mangfoldigheden af kvinderoller og -identiteter;
76. opfordrer Kommissionen og budgetmyndigheden til at følge principperne for gender budgeting ved udarbejdelse af budgetter og EU's nye flerårige finansielle ramme; opfordrer medlemsstaterne til at følge dette eksempel ved udarbejdelsen af de nationale offentlige budgetter.
77. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen samt til medlemsstaternes regeringer.

BEGRUNDELSE

Den finansielle, økonomiske og sociale krise, som vi i øjeblikket står over for, har alvorlige konsekvenser for arbejdsløsheden, levevilkårene for vores borgere og for samfundet generelt. Kvinderne er hårdt ramt af denne krise, både på deres arbejdsvilkår, adgang til beskæftigelse, deres plads i samfundet generelt og særligt med hensyn til ligestilling mellem mænd og kvinder. Kommissionen har i sin årlige beretning for 2010 med rette understreget de udfordringer, som venter os med hensyn til ligestilling, når krisen er ovre.

Ordføreren ønsker i sin betænkning at understøtte behovet for at målrette bestræbelserne mod krisens reelle følger for kvinder. Den største følge relaterer sig til kvinders beskæftigelse. De er ganske vist generelt blevet ramt senere end mændene, da de for en stor dels vedkommende arbejder inden for sektorer, der længst har stået imod krisen (sundhed, uddannelse, socialhjælp ...). Men disse sektorer risikerer til gengæld at blive berørt på meget længere sigt, hvilket medfører en større usikkerhed på længere sigt for kvinder i forhold til mænd. Så hvad enten det drejer sig om lønindkomster, arbejds- og ansættelsesvilkår eller adgang til beskæftigelse i det hele taget, så er kvinder hårdt ramt, og deres situation risikerer at forværres, hvis der ikke hurtigt iværksættes konkrete foranstaltninger. Kvinder er, da de ofte henvises til deltidsjob og tidsbegrænsede kontrakter med en utilstrækkelig lønindkomst, i høj grad dårligere stillet på arbejdsmarkedet end mænd. Ligestilling mellem mænd og kvinder i forhold til beskæftigelse bør ikke længere være noget, man stræber efter, men bør blive en realitet. Det er derfor vigtigt, at medlemsstaternes regeringer og Kommissionen sikrer, at ligestillingspolitikkerne håndhæves, og at budgetterne til disse politikker ikke mindskes.

Krisen skal imidlertid ikke udelukkende ses som noget negativt. Den skal også ses som en mulighed for magthaverne til at stille sig de rigtige spørgsmål og se deres politikker fra en ny vinkel. Krisen bør sætte os i stand til at tage kvinder og mænds roller i samfundet op til fornyet overvejelse. Dette bør bl.a. ske gennem en fuldstændig integration af ligestilling i alle politikker. Dette ligestillingsideal bør nås gennem konkrete og varige foranstaltninger, navnlig på uddannelsesområdet. Børnene skal meget tidligt have kendskab til ligestillingsprincippet for at undgå en fortsættelse af de fastlåste kønsrollemønstre. Hvad enten det foregår gennem vedvarende information, bevidstgørelseskampagner eller ved at orientere drenge og piger mod andre fag, end de traditionelle kvinde- henholdsvis mandefag, så udgør uddannelse af de unge grundlaget for ligestilling.

Ordføreren ønsker ligeledes at insistere på den rolle, som kvinder i dag spiller i beslutningsprocesserne, der traditionelt har været forbeholdt mænd. Kvinder bør have adgang til stillinger, der svarer til deres kompetencer, også i store børsnoterede selskabers bestyrelser og i det politiske liv. De har ofte højere uddannelser end mændene, og alligevel har de ikke altid samme adgang til ledende stillinger, og der er således en kløft mellem deres uddannelsesniveau og deres stilling.

Det er endvidere vigtigt at nævne ligestillingsaspektet i forhold til bekæmpelse af fattigdom. 2010 er det europæiske år for bekæmpelse af fattigdom, og der bør i den forbindelse sættes særlig fokus på kvinder, der er mere sårbare. I de tilfælde hvor deres sårbarhed skyldes et handicap, at de er indvandrere eller at de tilhører en minoritetsgruppe, bør der træffes særlige foranstaltninger med henblik på at undgå, at deres situation bliver endnu mere vanskelig, og i

stedet fremme social integration. Ordføreren minder i denne forbindelse om, at Kommissionen i forbindelse med den europæiske strategi for integration af romaer bør hellige en betydelig del til integration af romakvinder.

Fremme af ligestilling går også gennem bekæmpelse af vold mod kvinder. Alle former for fysisk, psykisk eller seksuel vold, uanset grovhed, skal bekæmpes og fordømmes. Bekæmpelse af kønsbestemt vold skal ske gennem iværksættelse af bevidstgørelseskampagner og ved at lære børn og unge, hvad denne form for vold medfører. Fordømmelse af kønsbestemt vold skal ske ved, at der etableres en juridisk definition af kønsbestemte voldshandlinger, og at voldshandlinger straffes behørigt. Man ser f.eks. desværre stadig i visse medlemsstater vitriolangreb mod kvinder. Visse former for vold mod kvinder er i vores samfund stadig belagt med tabu. Disse former for vold er derfor ikke særlig kendt, hvilket medfører en minimering af de fysiske og psykiske følger, der i virkeligheden er betydelige.

25.1.2011

UDTALELSE FRA UDVALGET OM BESKÆFTIGELSE OG SOCIALE ANLIGGENDER

til Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

om ligestilling mellem kvinder og mænd i Den Europæiske Union — 2010
(2010/2138(INI))

Ordfører for udtalelse: Nadja Hirsch

FORSLAG

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender opfordrer Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. gør opmærksom på, at lige behandling af mænd og kvinder på arbejdsmarkedet i de lande, hvor den er lykkedes, har haft en positiv indflydelse på landets økonomiske og sociale udvikling, og at ligestillingspolitikken derfor ikke må opgives i krisetider, men gør ligeledes opmærksom på, at det til trods for medlemsstaternes og Kommissionens erklærede vilje indtil videre ikke er lykkedes konsekvent at skabe lige vilkår; konstaterer, at tendensen fra de sidste ti år til, at et langt større antal kvinder end mænd er ramt af fattigdom, tab af arbejdspladsen og usikre arbejdsvilkår, er blevet forværret yderligere på grund af recessionen, og at ”feminiseringen” af fattigdom således bliver mere og mere udpræget;
2. opfordrer Kommissionen til at ajourføre ligestillingsindikatorerne, at udvide dem til også at omfatte den familiemæssige status og anvende dem til regelmæssig undersøgelse af uligheden mellem kønnene;
3. understreger, at de nye former for arbejdstilrettelæggelse bør være baseret på en grundig analyse af de forskellige former for arbejde og fritid og rytmen i dem for at sikre, at de arbejds- og familiemæssige pligter deles mellem de forskellige familiemedlemmer;
4. understreger, at Lissabonstrategien sigter mod at integrere 60 % af kvinderne i den erhvervsaktive alder i arbejdsmarkedet, medens foranstaltningerne til imødegåelse af de

demografiske udfordringer skal have som mål at øge fødselsraterne med henblik på at klare fremtidens udfordringer;

5. glæder sig over Kommissionens vedtagelse den 21. september 2010 af Kommissionens ”Strategi for ligestilling 2010-2015”;
6. understreger, at familien er fundamentet i vores samfund og er uløseligt forbundet med formidling af værdier og solidaritet med hinanden; understreger, at indførelse af fleksible arbejdstider og af forskellige muligheder for telearbejde såvel som udbygning af børnepasningen og professionalisering af plejen af ældre i hjemmet er vigtige skridt på vejen mod at forene arbejde og familie og fremme ligelig deltagelse af mænd og kvinder på arbejdsmarkedet og inden for uddannelsesområdet; beklager, at manglen på hensigtsmæssige ferieordninger, forældreorlovsordninger og fleksible arbejdstidsmodeller for begge forældre ofte er til hinder for, at kvinder deltager aktivt på arbejdsmarkedet og arbejder på fuld tid; mener, at dette også kræver en ændring af virksomhedskulturene, for så vidt angår ansættelse og beskæftigelse af kvinder; opfordrer derfor Rådet, Kommissionen og medlemsstaterne til at forhindre nedskæringer på områderne socialforsorg og socialydelser med hensyn til pasning af børn, ældre mennesker og sårbare personer som følge af den økonomiske og finansielle krise;
7. understreger, at Kommissionen og medlemsstaterne skal fremme, støtte og styrke kvindernes rolle i den sociale økonomi på grund af den meget betydelige andel af kvinder i denne sektor og betydningen af den service, den yder for fremme af balancen mellem arbejdsliv og privatliv;
8. understreger, at kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet er en positiv faktor for den økonomiske vækst; gør opmærksom på, at kvinderne ifølge OECD-data tegnede sig for en fjerdedel af den årlige vækst fra 1995 til 2008;
9. understreger, at kvinder, der er blevet arbejdsløse, har større risiko end mænd for ikke at finde ny beskæftigelse;
10. anser det på grund af den demografiske udvikling for nødvendigt at aktivere kvindernes potentiale og øge deres beskæftigelse for at nå målet om en beskæftigelsesgrad på 75 % for mænd og kvinder mellem 20 og 64 år som anført i EU 2020-strategien; mener samtidigt, at folk frit skal kunne vælge at få børn, og at en rimelig balance mellem arbejdsliv og privatliv er en afgørende betingelse for at øge kvindernes deltagelse på arbejdsmarkedet;
11. påpeger, at beskæftigelsesfrekvensen i landområder er lavere for både mænd og kvinder, og at folk i landområderne derfor er ugunstigt stillede på grund af manglen på beskæftigelsesmuligheder for højtuddannede; gør opmærksom på, at et stort antal kvinder står uden for det officielle arbejdsmarked og derfor ikke er registreret som arbejdsløse, hvorved de står over for økonomiske og juridiske problemer i forbindelse med barselsrettigheder, sygeorlov og optjening af pensionsrettigheder;
12. understreger, at den aktuelle økonomiske krise har haft negative følger for arbejdstagerne; gør opmærksom på, at selv om kvinders uddannelsesniveau er øget

betydeligt inden for de seneste år, og selv om flere kvinder end mænd tager en højere uddannelse i dag, er kvinderne stadig ofte er tvunget til at tage andenrangsarbejde og dårligere lønnet arbejde;

13. glæder sig over, at kvinder ofte opnår bedre resultater end mænd ved afslutning af skolegang, studier og erhvervsuddannelser; beklager imidlertid, at det ikke forbedrer deres situation på arbejdsmarkedet, navnlig med hensyn til at reducere omfanget af usikre ansættelsesforhold, fjerne lønforskelle og opnå ledende stillinger, hvilket resulterer i en større risiko for arbejdsløshed og fattigdom; gør opmærksom på, at kvinders gennemsnitlige indkomst i Den Europæiske Union stadigvæk er 15 % lavere end mænds (eller op til 25 % i det private erhvervsliv);
14. understreger, at aktivering af kvindernes potentiale som arbejdskraft også er i overensstemmelse med målet i EU 2020-strategien om at mindske fattigdom, og at adgang til beskæftigelse er et centralt element i bekæmpelsen af fattigdom;
15. beklager manglen på bindende foranstaltninger til bekæmpelse af den vedvarende lønforskel mellem mænd og kvinder; fremhæver behovet for omgående at få indført foranstaltninger til forbedring af vilkårene for kvinder i usikre ansættelsesforhold, navnlig migrerende kvinder og kvinder tilhørende etniske mindretal, der er endnu mere udsatte i en tid med økonomisk og samfundsmæssig krise; fastholder, at der er behov for yderligere foranstaltninger til at fjerne kønsspecifikke uligheder i det offentlige sundhedsvæsen, hvortil der skal sikres ligeberettiget adgang;
16. understreger, at der er større sandsynlighed for, at kvinder får en ugunstig stilling på arbejdsmarkedet, end for at mænd gør; henviser til, at kvinder i højere grad er udsat for usikre ansættelsesforhold og ufrivilligt deltidsarbejde, og at der fortsat hersker store lønforskelle til ulempe for kvinderne;
17. bemærker, at deltidsbeskæftigelse kan få negative virkninger for den enkelte, f.eks. ved at lægge hindringer i vejen for karrieren og føre til fattigdom i alderdommen, eller alternativt, på grund af lavere indkomst, kan kræve supplerende statsstøtte for at sikre den pågældendes overlevelse eller i tilfælde af sygdom eller arbejdsløshed;
18. opfordrer medlemsstaterne til at forøge deres bestræbelser på at hindre kønsopdeling af arbejdsmarkedet og modvirke tendensen til, at kvinder ofte arbejder i dårligere betalte stillinger, ved at gøre drenge og piger i skolerne interesserede i hele spektret af mulige stillinger og ved at øge de faglige uddannelsesmuligheder for kvinder, således at de bliver i stand til at tilpasse sig ændringer på arbejdsmarkedet i løbet af deres karriere; er alvorligt bekymret over den urimelige situation, hvor en kvindelig borger, efter mere end et halvt århundrede med princippet om lige løn for lige arbejde forankret i traktaterne, i gennemsnit skal arbejde 418 kalenderdage for at tjene det samme, som en mand tjener på et kalenderår;
19. opfordrer medlemsstaterne til med støtte fra Kommissionen og ved at udvide deres nuværende aktiviteter at sørge for, at der – i lyset af omstillingen til en bæredygtig økonomi, hvor de små og mellemstore virksomheder indtager en central rolle – er flere kvinder, der inden for rammerne af livslang læring gør brug af erhvervsuddannelsesstilbudene, og til derigennem at fremme de kvindelige

arbejdstageres beskæftigelsesegnethed;

20. understreger, at kvinder er overrepræsenterede blandt personer i hhv. usikre ansættelsesforhold, med ufrivilligt deltidsarbejde og i fattigdom og opfordrer derfor medlemsstaterne til at sikre, at foranstaltninger til opnåelse af EU 2020-strategiens målsætninger på områderne fattigdom og social integration rettes mod kvinder i et størrelsesforhold svarende til deres andel af dem, der oplever fattigdom;
21. opfordrer medlemsstaterne til at støtte beskæftigelse af den ugunstigt stillede befolkningsgruppe ”gravide kvinder og enlige mødre” og tilstræbe, at disse kvinder får anstændige og stabile arbejdspladser, som gør det muligt for dem at forene arbejdsliv og familieliv;
22. gør Kommissionen og medlemsstaterne opmærksom på, at der skal træffes positive foranstaltninger til fordel for kvinder og mænd, navnlig med sigte på at gøre det lettere for dem at vende tilbage til arbejdspladsen efter en periode, der har været viet til familien (børnepasning og/eller pasning af et sygt eller handicappet familiemedlem), ved at fremme foranstaltninger til (re)integration på arbejdsmarkedet med henblik på at gøre det muligt for de pågældende personer igen at blive økonomisk uafhængige;
23. opfordrer Kommissionen til at støtte medlemsstaterne i deres bestræbelser på at øge de erhvervsmæssige perspektiver for ugunstigt stillede kvinder, f.eks. migrerende kvinder, kvinder fra etniske mindretal, handicappede kvinder og enlige mødre og dermed øge kvindernes mulighed for at føre en økonomisk uafhængig tilværelse ved at forbedre deres adgang til almen og faglig uddannelse; gør opmærksom på, at migrerende kvinder er udsat for flere forskellige former for forskelsbehandling, idet de ud over de kønsspecifikke ulemper også oplever forskelsbehandling på grund af etnisk tilhørsforhold, race og ofte også alder;
24. er af den opfattelse, at kvinder som befolkningsgruppe er særligt udsat for fattigdom på grund af arbejdsløshed, fordi de skal løfte en forsørgerbyrde alene, har usikkert og dårligt betalt arbejde og forskelsbehandles med hensyn til løn og lavere pensioner;
25. understreger, at ligestilling mellem mænd og kvinder er ikke blot et spørgsmål om mangfoldighed og social lighed, men også en af forudsætningerne for at opfylde målene om bæredygtig vækst, beskæftigelse, konkurrenceevne og social samhørighed, der indgår i EU 2020-strategien; opfordrer derfor Kommissionen til at styrke kønsaspektet i alle dele af EU 2020-strategien, herunder mere effektiv brug af integration af kønsaspektet og specifikke aktioner og mål for ligestilling mellem kønnene i forbindelse med samtlige foranstaltninger til forbedring af den europæiske beskæftigelsesstrategi;
26. er af den opfattelse, at risikoen for at komme ud i ekstrem fattigdom er større for kvinder end for mænd;
27. er af den opfattelse, at kampen for at udrydde fattigdom ved at gennemgå den makroøkonomiske politik samt hhv. valuta-, social- og arbejdsmarkedspolitikken, der ligger til grund for denne, bør have førsteprioritet, og at det i den forbindelse skal tilstræbes at sikre kvinderne økonomisk og social retfærdighed; mener, at de anvendte metoder bør gennemgås med henblik på at fastlægge fattigdomskvoten og udvikle

strategier, der fremmer en retfærdig fordeling af indkomsten, garanterer en mindsteindkomst samt anstændige lønninger og pensioner, skaber flere arbejdspladser med sikrede rettigheder for kvinder, sikrer alle kvinder og piger adgang til offentlige tjenesteydelser af høj kvalitet og forbedrer den sociale sikring og dertil hørende tjenesteydelser i nærområdet, navnlig vuggestuer, fritidshjem, børnehaver, dagplejer samt fritids- og familiecentre på kommunalt plan;

28. understreger nødvendigheden af hurtige foranstaltninger til bekæmpelse af løndiskriminationen, enten i form af revision af det gældende direktiv eller udarbejdelse af etapeopdelte sektorplaner med præcise mål, f.eks. indsnævring af lønforskellen til 0,5 % inden 2020, med det sigte at afskaffe direkte og indirekte forskelsbehandling, eller ved at skabe incitamenter til kollektive overenskomstaftaler, uddanne ligestillingskonsulenter, tage problemet med uligheder mellem kvinder og mænd op, for så vidt angår ulønnet arbejde, og udarbejde planer for ligestilling i virksomhederne og på andre arbejdspladser; er af den opfattelse, at det burde være gængs praksis at have gennemsigtige lønforhold, da dette ville styrke kvindelige arbejdstageres forhandlingsposition;
29. er af den overbevisning, at vellykket integration forudsætter identifikation og ligeberettiget deltagelse og ansvar, og at dette først kan lykkes, hvis indvandrerne er parate til at gøre en indsats for at tilpasse sig, og lokalbefolkningen er parat til at modtage dem; er derfor imod enhver form for tvangsægteskab;
30. opfordrer Kommissionen til at tilskynde til dialog med arbejdsmarkedets parter med henblik på at tage fat på emner som løngennemsigthed, kvinders kontraktlige vilkår ved deltidsarbejde og tidsbegrænset arbejde og tilskynding af kvinderne til at arbejde i grønne og innovative sektorer;
31. opfordrer medlemsstaterne til at undersøge beskatningen af arbejde med henblik på at afdække, hvorvidt skatteforhold får kvinder til at afholde sig fra at tage et fuldtidsarbejde, og den klassiske familiemodell dermed fortsat er til ulempe for kvinderne;
32. understreger, at der til bekæmpelse af kønsrelaterede uretfærdigheder i forbindelse med beskæftigelse bør udarbejdes ligestillingsplaner på virksomheds- og brancheniveau – og det skal være lovfæstet – som iværksættes og kontrolleres af arbejdsmarkedets parter; støtter indførelse af kønskvoter for ledende stillinger og bestyrelsesposter i virksomhederne;
33. understreger overenskomstforhandlingernes og overenskomstaftalernes store betydning i kampen mod forskelsbehandling af kvinder, navnlig på områderne adgang til beskæftigelse, løn, arbejdsvilkår, forfremmelse og erhvervsuddannelse;
34. beklager, at så få kvinder deltager i beslutningsprocesserne, både i virksomhederne og i de demokratiske processer, og fastholder, at det er nødvendigt at træffe mere ambitiøse foranstaltninger for at sikre en større repræsentation af kvinder i virksomheders og offentlige institutioners bestyrelser på lokalt, regionalt, nationalt og europæisk plan;
35. glæder sig over den generelle debat om at øge andelen af kvinder i ledende stillinger i

erhvervslivet, og opfordrer til i virksomhederne at indføre en frivillig kvote herfor, som er baseret på kønsfordelingen i medarbejderstaben;

36. opfordrer Kommissionen og budgetmyndigheden til at følge principperne for gender budgeting ved udarbejdelse af budgetter og EU's nye flerårige finansielle ramme; opfordrer medlemsstaterne til at følge dette eksempel ved udarbejdelsen af de nationale offentlige budgetter.

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	25.1.2011
Resultat af den endelige afstemning	+ : 40 - : 1 0 : 2
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Regina Bastos, Edit Bauer, Jean-Luc Bennahmias, Pervenche Berès, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Marije Cornelissen, Tadeusz Cymański, Frédéric Daerden, Karima Delli, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Ádám Kósa, Jean Lambert, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Öry, Siiri Oviir, Rovana Plumb, Konstantinos Poupakis, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Raffaele Baldassarre, Kinga Göncz, Richard Howitt, Jan Kozłowski, Gesine Meissner, Cecilia Wikström
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere, jf. art. 187, stk. 2	Claudio Morganti

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	27.1.2011
Resultat af den endelige afstemning	+: 22 -: 2 0: 0
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Andrea Češková, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Siiri Oviir, Raúl Romeva i Rueda, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Anne Delvaux, Christa Kläß, Mariya Nedelcheva, Norica Nicolai, Antigoni Papadopoulou, Rovana Plumb, Joanna Senyszyn
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere, jf. art. 187, stk. 2	Stanimir Ilchev